

1 Dimodi

Pol köp nöd u Dimodi n+þ kalþ kliñ r+ka

¹ Dimodi. Yad Pol. God Ud Kam+ŋ Yuep B+ Kub hon u abe, Kraiſ Jisas hon n+ŋ udun gas+ halö m+dpun B+ Kub u abe, apil m+thau y+þ hag l+lö, Kraiſ Jisas manö aij ud arep b+ n+pe ap m+dpin.

² Dimodi. Kraiſ manö aij u nöþ hag ñainö, Kraiſ Jisas n+ŋ udpan u me, nöþ ñ+ aij yad, a gabin. Bapi God, B+ Kub hon Kraiſ Jisas, nöþ mög n+ŋmil, ud aij g+mil, abad m+d aij g+lö me, ne agam+j m+d aij g+mön. *

Manö piral n+ŋ udöl rö löp u, kalþ hag ñ+ aij g+mön, a ga

³ Yad nöd Masedonia Propins arn+g gem, nöþ daun kub Epesas ud lem manö hag ñ+nö u, m+ñi u rö nöþ kauyaŋ hagn+g gabin. Ne Epesas au m+dmön, n+bi b+ God Manö hagabun, a göm, manö piral piral hagpal gau kalþ wasö g+mön, hag aij g+mön.

⁴ Manö aiud piral udöm hagpal u, “Ap+ſ bac hon an+g göl an+g göl r+klö auöp,” a g+pal u, hagmön arö göl. Manö adö an+bu hagöm, pen pen nöþ hagpal. Manö piral adö an+bu n+bi b+ gau kalþ haglö, God n+pe n+bi b+ ud kam+ŋ yun+g gab manö aij u n+ŋagnaböl. An+þ u, kale Kraiſ manö aij u n+ŋ udöl rö lagnab. *

---

* **1:2:** Ap 16:1-3; Dai 1:4   * **1:4:** 1Di 4:7; Dai 1:14

⁵ Nibi bi Jisas niŋ uɗpal gau kale pen pen miɗmagö lö, a gem, nöp manö aniɓi haɓabin. Miɗmagö kale aŋ daŋ, naɓi ubiŋ adö u aij, naɓi ubiŋ adö u naij, niŋ aij göm, naɓi ubiŋ aij adö aniɓu areinaböl u, kale niŋö nöp añ mam gau miɗmagö liɓaböl. Kale aniɓöl añ mam gau pen pen miɗmagö leinaböl u, kale niŋö nöp Kraiŋ manö aij u niŋ uɗöm, haɓöp rö nöp ɓiɓal, a ɓiɓabun.

⁶ Pen nibi bi riɓnaɓ Kraiŋ manö aij u haɓöp rö arö göm, bi hauf rö manö yiɓariŋ gau haɓ amil aɓil ɓiɓal.

⁷ Hon God lo haɓ ñeb bi miɗno, a göm, ana uɗagöm nibi bi gau kalip haɓ ñibal u pen kale kŋö göm manö haɓabun il aniɓu miɗöp me u, a göm, il aniɓu niŋagal.

⁸ Hon niŋbun, God lo manö niɓe haɓa u, manö kabö göl, manö aij yöl miɗöp. Pen hon God lo manö aij aniɓu uɗun, ɓasi hon ke niŋun hainö gun, abönamö ɓeinabun u, aij wasö. Niɓe haɓa rö nöp haɓ ñeinabun u, aij ɓiɓab; wasö wasö. *

⁹ Pen hon niŋbun, God lo manö nibi bi ɓi aij ɓiɓal gau kalip haɓaɓ; nibi bi lo manö riɓ jubal gau kalip haɓaɓ. Nibi bi God niɓ niŋagal gau abe, nibi bi nan si nan naij ɓiɓal gau abe, kalip haɓaɓ. Nibi bi God niɓ saɓe ɓagal gau abe, nibi bi God niɓ manö naij haɓpal gau abe, kalip haɓaɓ. Nibi bi niɓe naɓ kale ke al pak liɓal gau abe, nibi bi wiɓ alɓal gau abe, kalip haɓaɓ.

¹⁰ Nibi si bi si ɓiɓal gau abe, bi kale nibi aɓ aip wasö bi aɓ aip göm ɓiɓal gau abe, kalip haɓaɓ.

---

* 1:8: Ro 7:12,16

Nibi bi kale nibi bi ñi pai rımnap si ud daulö, wög kalıp gıpal, bi gau abe, nibi bi manö pıral hagpal gau abe, nibi bi “God amgö ilö niñö hagpin,” a göm, pıral hagpal gau abe, kalıp hagab. Nibi bi Kraıs manö aij nıpe u rıb jubal gau kalıp hagab.

¹¹ Manö aij anıbu Kraıs manö aij nıpe u nöp. Manö aij anıbu God mailö halö u yıp manö hag ñi ajep bi nıpe hag la.

Bı Kub Pol nıp mög niña

¹² Yad Kraıs Jısas Bı Kub hon u nıp aij a gabin. Yıp, bi aij yad, a göm, udöm, kłö nıpe u yıp ñö, bi wög gep nıpe mıdpin. *

¹³ Pen nöd yad mıd aij gagmıdin. Yad God nıp hag juem, Kraıs Jısas nibi bi nıpe gau kalıp gı naij gem, bi naij, bi kal yabıl mıdmıdin. Pen God nıp niñagem, manö haga ıt u niñagem gınö u me, yıp mög niñöm uda. *

¹⁴ Bı Kub yıp mög yabıl niñöm, ud aij göm, Kraıs Jısas niñ udep magö u abe, nibi bi gau mıdmagö lep magö u abe, mıdmagö yad anı dan yım la.

¹⁵ Manö böñ nöp niñ udep ap hagnıg gabin: Kraıs Jısas ram mınöñ ıt i aua u, nibi bi nan si nan naij gıpal gau kalıp ud kamıñ yunıg aua. Bı nan si nan naij kub yabıl gımıdöp u yad nöp. *

¹⁶ Pen Kraıs Jısas yıp mög niñöm, ud kamıñ yunam, a göm, haga, “Bı nan si nan naij yabıl gımıdöp anıbu nıp ud kamıñ yunö, nibi bi gau magöñhalö niñöm hagnaböl, ‘Kraıs Jısas nıpe bi naij anıbu nıp ud kamıñ yua rö, yıp u rö nöp ud kamıñ yunab,’ a gı naböl,” a ga. Anıb u, kale Jısas

* **1:12:** Ap 9:15; Gal 1:15-16; 1Ko 15:9-10   * **1:13:** Ap 8:3; 9:1-5

* **1:15:** Luk 19:10

nɪp nɪŋ udlö, nɪpe kalɪp pör mɪdep magö u ñɪnab. Adö anɪbu nöp, yɪp mög nɪŋöm ud kamɪŋ yua.

¹⁷ Kɪŋ kub nɪpe hadame dagol mɪdmɪdöp, uri mɪdöp, hainö pör pör nöp mɪdeinab. Nɪpe kamɪŋ mɪdep magö u nöp mɪdöp; umeb magö u mɪdagöp. Nɪbi bɪ nɪp amgö nɪŋəppal. Nɪpe nöp God aɳɪ nöp mɪdöp. Bɪ Kub mailö unbö ke halö anɪbu, hib nɪpe pör pör nöp hagno adö arəŋ. Anɪb unbö rö aij.

Pol Dimodi nɪp manö ap haga

¹⁸⁻¹⁹ Ñɪ yad Dimodi. Nöp manö ap hagnɪg gabin. Manö hagnabin anɪbu, God nöd nɪbi bɪ rɪmnap gasɪ ñö, ne hainö nɪhön gɪnabön u hagla rö nöp hagnabin. Manö anɪbu udmön, Krais Jisas manö aij u klö gɪ nɪŋ udmön, nan nɪhön aij, nan nɪhön naj, a gɪ nɪŋ aij gɪmön, nagɪ ubɪŋ aij adö u nöp ammön, kɪjaki yam nɪpe gau aip klö gɪmön pen pen gɪmön. Nɪbi bɪ rɪmnap anɪg gagöm, God kalɪp gasɪ aij ñöb u arö göm, ap lug pakpal.

²⁰ Bɪ ne Haimenias aip Aleksada aip anɪg gɪlö hagnö, “Anɪg gɪpɪl u, hon aip jɪm ñöl God nɪp sabe gagun. Kalɪp bɪ mɪhön arö gɪno, Seden böŋ u mɪdmil, marö yabɪ gö, God nɪp hag jubil u arö gɪmil rö löp,” a gɪnö. *

2

God nɪp sabe gep

¹ Manö hagnɪg gabin u anɪg göl mɪdöp: hon nɪbi bɪ gau magöŋhalö gasɪ nɪŋun, kalɪp God nɪp sabe gun; nɪbi bɪ gau kalɪp nan nɪhön mɪdagainɪm,

---

* **1:20:** 2Di 4:14-15; 1Ko 5:5

God nɪp hag nɪŋun; nɪbi bɪ gau God kalɪp gɪ ñöm abad mɪd aij gɪnɪm, a gun, sabe gun; nɪbi bɪ gau magöŋhalö God nɪpe gɪ aij göp u gasɪ nɪŋun, God nɪp aij a gun.

² God nɪp hag nɪŋno, kiŋ gau abe, gapman bɪ kub gau abe, kalɪp magöŋhalö abad mɪd aij gɪnɪm. Anɪg gö me, hon agamɪj mɪd aij gun, God nɪp gasɪ nɪŋöl gɪ, gɪ aij göl gɪ mɪdeinabun.

³ Anɪb unbö rö gɪnabun aij. God, Ud Kamɪŋ Yuep Bɪ hon u, nɪp u rö nöp aij gɪnab.

⁴ “Yad nɪbi bɪ gau magöŋhalö ud kamɪŋ yunɪg gabin u, kale magöŋhalö manö aij yad u nɪŋ udöm, manö aij manö ɪt u nɪŋ aij göl,” a gɪ gasɪ u nɪŋöb.

⁵ Nɪhön gɪnɪg:
God añɪ ap nöp mɪdöp.

Pen Bɪ anɪbö u, u rö nöp añɪ ap nöp mɪdöp.
God böŋ lap mɪdöp;
hon nɪbi bɪ böŋ lap mɪdpun.

Pen Bɪ añɪ ap nöp nɪbi bɪ ud God aip jɪm ñɪnɪm rö löp.

Bɪ anɪbu Krajs Jisas, nɪpe ke bɪ yabɪt ap.

⁶ Nan si nan naij nɪbi bɪ gau magöŋhalö gɪpal gau, Krajs Jisas nɪpe mab ba laŋ hañ romanɪ nɪpe ke udöm, ilön kub udöm, umöm, pen kub hon anɪbu böŋ nöp raua.

Anɪb u, God hag la ñɪn u,
Krajs Jisas ga anɪbu nɪbi bɪ nɪŋöm nɪŋ udnaböl gau,
nɪpe kalɪp magöŋhalö ud kamɪŋ yunab. *

---

* 2:6: Ro 3:29-30; Gal 1:4

⁷ Adö an+bu nöp, Krajs Jisas y+ip hag lö, yad Jisas manö aij ud arep b+ ap m+dem, manö aij an+bu n+bi b+ gau magöñhalö hag ñ+ aij gem, Juda n+bi b+ wasö gau kal+ip Krajs Jisas manö n+ñö u hag ñ+ ajpin. Y+ip wög hag la an+bu, n+ñö yab+lagabin.
*

⁸ B+ gau, ram m+inöñ magöñhalö gau, b+ r+imnap kal+ip mulu lugagö, pen pen hagagöm, agam+ij j+m ñöl nöp m+döm, pör nöp God hagöp rö nöp göm, n+ip ñ+mago g+lan göl g+ sabe gaiöl u, y+ip aij g+inab.

⁹ Pen n+bi gau u rö nöp agam+ij m+id aij göl. Umagö kale mal+kagnaböl. Nan gol udöm kliñ aij g+ipal gau, aka bis k+ibap rö mani kub rauep gau, aka wal+ij mani kub rauep gau y+magnaböl. N+bi nan aij aij hañ roman y+imbal gau, n+bi b+ r+imnap han+ip n+ñlö aij gañ, a göm, g+ipal u, God n+ip aij gagöp. *

¹⁰ Pen n+bi God n+ip n+ñ udun sabe g+ipun, a g+ipal gau, kale n+bi b+ r+imnap gau kal+ip ud aij göm, wög r+imnap g+ ñöm, kal+ip g+ aij göm, göl. An+ig g+inaböl u, God n+ip aij g+inab. *

¹¹ B+ gau God Manö hag ñ+aiöl u, n+bi gau agam+ij m+döm, n+ñ aij göl.

¹² Yad n+bi gau kal+ip hag+in, kale God Manö b+ gau kal+ip hag ñ+agnaböl; kale b+ gau kal+ip abad m+dageinaböl. B+ gau God Manö hag ñ+aiöl u, n+bi gau kale manö r+imnap hagagöl. *

¹³ God Adam n+ip nöd g+ löm, hainö n+bi n+ipe Ip n+ip g+ la. *

---

* **2:7:** Ap 9:15; Gal 2:7-8; 2Di 1:11   * **2:9:** 1Pi 3:3-5   * **2:10:** 1Di 5:10   * **2:12:** 1Ko 14:34   * **2:13:** Jen 2:7,21-22; 1Ko 11:8-9

14 God mab magö wasö ga u, kijaki manö piral hageia Adam niŋaga. Niŋbin Ip kijaki manö piral u niŋöm gi najj ga. *

15 Pen niŋbi gau niŋ pai yag dapöm, ana udöm, Kraiŋ Jisas niŋp niŋ udöl gi, niŋbi bi gau kalip miŋmagö löl gi, Kraiŋ Jisas manö aij niŋpe hagöp rö nöŋ göl gi, gi miŋdeinaböl u, God kalip ud kamiŋ yunab.

3

Niŋbi bi Kraiŋ Jisas niŋ udpal gau kalip abad miŋdep bi gau

1 Manö niŋjö yabiŋ hagniŋ gabin. Bi riŋnap, Kraiŋ Jisas niŋp wög gun, niŋbi bi niŋp niŋ udpal gau kalip abad miŋdaiun, a göm, gasi u niŋbal gau, gasi aij yabiŋ niŋbal. *

2 Pen kale niŋbi bi Jisas niŋ udpal gau kalip abad miŋdep bi riŋnap udun, a giŋnabim u, bi gi aij giŋpal gau nöŋ niŋmim udmim. Niŋbi kale aŋi ap nöŋ udöm, bi hain aij, gasi niŋ aij göm, nan najj gagöm, niŋbi bi miŋlö gau niŋbö hag wiŋhai dam ram kale aip aŋ daŋ udöm, niŋbi bi Kraiŋ Jisas niŋ udpal gau kalip hag niŋ aij göm, giŋpal bi gau nöŋ niŋmim udmim. *

3 Pen bi niŋgi wain iru niŋbal gau, bi kal yabiŋ jubal gau, bi manö pen pen hagpal gau, bi uŋpö kiŋno kiŋbap mani miŋmagö liŋbal gau, kalip niŋmim udagmim. Bi agamiŋ hain riŋköm, miŋd aij göl u nöŋ niŋmim udmim.

---

* 2:14: 2Ko 11:3; Gal 3:1-6   * 3:1: Ap 20:28   * 3:2: Dai 1:6-9

⁴ Bî nîbi ñî pai amîlap kale gau kalîp abad mîd aij gîlô, ñî pai kale gau pen, bapi nîñö hagöp, a göm, nîñbal bî gau nîñmim udmim.

⁵ Pen bî nîbi ñî pai nîpe ke gau abad mîd aij gagnab u, nîpe aigöl göm God nîbi bî nîpe gau kalîp abad mîd aij gîñîm?

⁶ Bî Kraï Jïsas nîp gîsön nöp nîñ udpal gau nîñmim udagmim. Bî Kraï Jïsas nîp gîsön nöp nîñ udöp u, bî kub mîdpin, a göm, lug pakö, God nîp manö kub hagöm, hag ke gau yunîm rö löp. Kîjaki hadame nöp, yad bî kub mîdpin, a göm, God nîp arö gö, God pen nîp hag yua rö u, nîp u rö nöp gîñab.

⁷ Bî udnabim anîb u, nîbi bî Kraï manö aij u nîñ udagpal gau nîñöm, bî u bî aij, a göm gasî nîñbal, bî anîb rö nöp nîñmim udmim. Wasö u, nîbi bî Kraï Jïsas nîp nîñ udagpal gau bî anîbu nîp hag julö, kîjaki hel nîp udnîm rö löp. *

⁸ Pen kale bî abad mîdep kalîp wög gî ñeb bî rîmnap udun, a gîñabim u, nîñ aij gîmim udmim. Nîbi bî gau, bî u bî aij, a göm gasî nîñbal, bî gau nöp nîñmim udmim. Kale manö nîñö nöp hagöm, manö pîral hagagöm, ñîg wain iru ñîñagöm, uîpö kîlno mani nan îîp gî udagöm, gîpal bî gau nöp nîñmim udmim.

⁹ God Manö u magöñhalö manö nîñö nöp, a göm, klö gî nîñ udöm, mîd aij gîpal bî gau nöp nîñmim udmim.

¹⁰ Anîb u, nöd wög pro rîmnap kalîp hagpe, kale gî aij geinaböl u, hagpe, bî abadep bî gau wög gî ñeb bî mîdaiöl.

---

* 3:7: 2Ko 8:21

11 Pen bî abadep kalîp wög gi ñeb nîbi rîmnap udun, a gî nabim u, u rō nöp nîŋ aij gî mim udmim. Nîbi anîb gau u rō nöp nîbi aij nöp mî daiöl. Nîbi bî gau, nîbi u nîbi aij, a göm gasî nîŋ bal, nîbi anîb rō nöp nîŋ mim udmim. Nîbi bî rîmnap kalîp hag juagöm, nîbi agamîj hain rîkôm, ñîg wain iru ñîŋ agöm, manö pîral hagagöm, nan rîmnap si udagöm, pör gasî nîŋ aij gi mî deinaböl, nîbi anîb rō nöp nîŋ mim udmim. *

12 Pen bî abadep kalîp wög gi ñeb bî gau, nîbi kale añî ap nöp udöm, nîbin ñî pai amîlîp kale gau kalîp abad mîd aij gî pal bî gau nöp nîŋ mim udmim.

13 Wög gi ñeb nîbi bî gau wög kale gi aij geinaböl u, nîbi bî Jisas nîŋ udpal aŋ u hib aij udöm, Krais Jisas nîp nîŋ ud pîdöŋ gi mî deinaböl.

14 Yad nöp yîŋîd nî nabin, a gem, nöp köp i kalî kîñ rîkabin.

15 Pen yîŋîd nagnabin u, ne köp i ud nîŋ mön, hon God nîbi bî nîpe, nîbi bî God pör kamîŋ mîdöp u nîp nîŋ udun cöc nîpe mîdpun gau, hon aigöl gun gi aij gî nabun u, nîŋ nabön. Hon God nîbi bî nîpe gau, jîm ñöl ram padö kîö yabîl rō mîdno me, manö nîŋö nîpe u ur gî nîm rō lagöp.

16 Nîŋö nöp, God manö nîpe hagöp u manö nîŋö yabîl hagöp:
Krais Jisas bî hañ romanŋ lö, nîbi bî nîp waiö nîŋ la.

God Ana, Jisas gi aij yabîl nöp göp, a ga. Ejol kumi kabö adö laŋ au nîp nîŋ la.

Nîbi bî ram mî nönŋ gau gau ajöm, manö aij nîpe nîbi bî gau kalîp hag ñeila.

---

* 3:11: Dai 2:3

Nibi bi ram minöŋ gau nip niŋ udla.
 Nap nipe nip ud mailö aij unbö ke halö
 kumi kabö adö laŋ au ud ara. *

4

God manö aij hag ñabun, a ginaböl u pen manö piral hagnaböl

¹ God Ana waiö hagöm hagab, “Ñin hain nibi bi rimnap Krais Jisas manö aij niŋ udla u arö göm, kijaki manö piral anibu niŋöm, kijaki aiön pi yam nipe gau manö piral hag ñibal u niŋ udöm adö anibu nöŋ hain ginaböl,” a gab.

² Nibi bi kijaki manö piral hag ñibal gau, kale nagı adö u aij, nagı adö u naij, a gi gasi niŋagpal. Gası rimıd magö kale u, u aij, u naij, a giböp, pen gası rimıd magö kale u ain mıtaŋ rö lau inö böŋ nöŋ hir ga. Kale manö piral nöŋ hag ñibal.

³ Nibi bi anıb gau manö piral hagöm hagpal, bi gau nibi udagöl, nibi gau bi udagöl, a gıpal. Kale hagpal, nan magö anıb gau nan niŋeb pen nan magö anıb gau nan niŋagep asi ması göl, a gıpal. Pen God nipe nan magö gi löm, nibi bi yıŋ niŋ udöm manö niŋö yad niŋbal gau, kale nan magö gau magöŋhalö aij, a göm, niŋnaböl, a göm, gi la.
 *

⁴ God nan gi la gau magöŋhalö aij u nöŋ gi la. God nan magöŋhalö aij gi la mıdöp gau me, hon nibi bi nan ap asi ması gagnabun. Nan aij gi la mıdöp gau, magöŋhalö aij, a gun, ud niŋnabun.

---

* **3:16:** Jon 1:14; 2Pi 3:3; 1Jn 2:18   * **4:3:** Jen 9:3; Ro 14:6; 1Ko 10:30-31

⁵ Nihön ginig: God nıp sabe gun, aij a göp, a geinabun u, God manö nıpe hagöp rö, nan magö anıb gau magöñhalö ke kamıñ aij rö nöp mıdnab.

Nıbi bı gau kalıp hag ñı aij gımön

⁶ Manö hagabin i, nañın namam rımnab gau kalıp hag ñı aij geinabön u, ne Krais Jisas wög gı ñeb bı aij mıdeinabön. Ne nöd ñı pro mıdmön, Krais Jisas manö aij nıpe nöp hag ñıla u nıñ aij gımön, hagöp rö nöp hain gımön, gı dammön, uri u rö nöp manö aij u nıñmön hain gabön.

⁷ Pen aiud yıharıñ gau hag amıl apıl gıpal gau nıñagmön. Ne klö gımön, God nıp aij gınab adö u nöp gı mıdaimön. *

⁸ Nıbi bı rımnab klö göm eksais gıpal gau, hañ roman kale klö gınab. Pen ne klö gımön, God Manö hagöp rö nöp geinabön u, klö ke udnabön. God nıp aij gınab adö u nöp geinabön u, ram mınöñ ıt i mıdeinabön ñın i abe, ram mınöñ adö lañ au mıdeinabön ñın u abe, mıd aij gınabön.

⁹ Manö hagnıg gabin anıb i, manö nıñö yabıt, a gımön, böñ nöp nıñ udmön.

¹⁰ God pör kamıñ mıdöp u nıñ udpun u me, gası halö mıdpun. Krais Jisas nıpe nıbi bı gau magöñhalö ud kamıñ yunabin, a göm, uma. Nıbi bı Krais Jisas anıg ga u nıñ udeinaböl gau, God pör kamıñ mıdöp u kalıp magöñhalö böñ nöp ud kamıñ yunab. Hon gası adö añı anıbu nöp nıñun, wög klö gı mıdpun. *

¹¹ Manö hagabin i, ne nıbi bı gau kalıp hag ñaimön nıñöl.

---

* 4:7: 1Di 1:4   * 4:10: 1Di 2:3-4

12 Nibi bi rimnap, nöp bi praj, a göm, manö hagnabön u niñagnaböl rö löp u, ne niñ aij gïmön. Pen ne gi aij gïmön nöp gö arö, nibi bi Krai Jisas niñ niñ udpal gau, ne manö aij hagpan rö, ne gi aij giñpan rö, ne nibi bi midmagö liban rö, ne Krai Jisas niñ niñ ud pidöñ giñpan rö, ne nagï ubiñ aij adö u nöp arabön rö niñöm, kale ke u rö nöp giñaböl. *

13 Yad ninabin u pen yip abad midpan ñin i, nibi bi gau kalip God Manö u amgö li hagöl gi, manö if u hag ñöl gi, gi midaimön.

14 Pen nöd gau nibi bi Krai Jisas niñ udpal kalip bi abadep bi gau, ñimagö kale ud nabic adö ne u löm, God kalip gasi ñö, ne hainö niñön niñön rö giñabön manö u haglö, God nöp nan aij ke ña u haul gagmön. *

15 Nan hagajin i, ne gasi adö aini nöp niñmön, klö yabul gïmön. Anig geinabön u, ne Krai Jisas adan aij niñpe u klö gïmön, gi dö gi arabön u, nibi bi gau magöñhalö niñnaböl.

16 Ne niñ aij gïmön, God Manö hagöp rö nöp göl gi midaimön. Niñ aij gïmön, God Manö hagöp rö nöp gasi niñöl gi midaimön. Anig göl klö gi dam dam gi midainabön u, ne ke abe, nibi bi manö ne niñnaböl gau abe, kalip ud kamñ yunabön.

5

Krai nibi bi niñpe gau kalip abad mid aij gïmön

1 Bi nap bi rimnap kalip hag gagmön; nap ne ke hag ñi aij giñpan rö u, kalip u rö nöp hag ñimön.

* 4:12: Dai 2:15   * 4:14: 2Di 1:6

Bi praj gau, namam ne ke gi aij giþan rö u, kalip u rö nöþ giþmön.

² Nibi majö gau, name bi ne ke gi aij giþan rö u, kalip u rö nöþ giþmön. Nibi praj gau, nañin ne ke gi aij giþan rö u, kalip u rö nöþ giþmön. Ne gasi aij adö u nöþ niþmön, gasi naji riþmnap niþagmön.

Nibi yadu

³ Nibi yadu ñi pai kale miþdagöp gau kalip abad miþd aij giþmön.

⁴ Pen nibi yadu ñi pai kale riþmnap miþdaiöl, kalip hagaimön, Krais Jisas niþ niþ udþal rö, niþis niþe bi nöþ kalip nan magö ñiþmiþdal rö, uri kalip pen nan magö ñöm abad aij göl. Anig geinaböl u me, God niþ aij giþnab.

⁵ Nibi yadu ke halö yabiþ miþdöp u, niþe God ainiþ yiþ abad miþdeinab, a göm, siþdö an siþ an yaþ God niþ sabe göl gi nöþ miþdöp.

⁶ Pen nibi yadu miñ miñ gi aþþal gau, kamiþ miþþun a göm niþþal u pen umeb rö miþþal.

⁷ Manö hagabin anibi, nibi bi gau kalip hag ñi aij giþmön niþöm nibi yadu abe ñi pai bi kale gau abe manö anibi niþöm hain giþlö, kalip manö ap miþdagnab.

⁸ Pen nibi bi an, nibi bi niþe ke yabiþ gau, niþis niþe bi niþe ke gau, ud aij göm nan ñiþeb ñöm gagnab u, niþe Krais manö aij niþe u arö göm anig giþnab. Nibi bi Krais niþ niþ udagþal gau, naji yabiþ göþ anibu rö gagþal.

⁹ Pen nibi yadu riþmnap hagöm, “Hib hon u nibi yadu gau aip kalþ kliñ riþkmim hanþ abe nan ñiþeb nan gau ñimim,” a gaiöl, niþ aij giþmim hib kale udmim. Nibi miþep miþ unbö ñin juöl miþhau

nigan (60) ina, bi añi ap nöp udö uma, nibi yadu gau nöp udmim.

¹⁰ Nibi yadu nibi bi rimnap niñlö aij ginab nibi yadu u nöp udmim. Nibi nagí aij adö u nöp göm, ñi pai pro abad mid aij göm rimid ukö mid aij gipal gau, nibi bi gau nibö aulö ud aij göm nan magö ñöm, nibi bi Kraiss nip niñ udpal gau kalip wög rimnap gi ñöm, nibi bi uñham midöm gasi mlö li midpal gau kalip ud aij göp, nibi yadu u nöp udmim.

¹¹ Nibi yadu miñep lagpal rimnap, hib kale udagmim. Kraiss nip cig ginabun a ginaböl u pen mid damöm, midmagö kale pitu gö, bi hain nibö udun nip cig gun, a göm, Kraiss nip arö göm bi hain nibö udnaböl.

¹² Manö kale ke nöd hagla u rib junaböl u, God niñö naij gö, manö mideinab.

¹³ Pen nibi yadu miñep lagpal gau, wög yabiñ gagöm, yiharini ram ram gi ajöl göm, nibi bi rimnap hag juöl gi, manö piral hagagep gau hagöl gi, anig gipal anig gipal, a göl gi, gi mideinaböl.
*

¹⁴ Nibi yadu kale bi hain nibö udöm, ñi pai riköm, ram kale ke wög göm, mid aij ginaböl u aij. Mid aij ginaböl u, nibi bi God nip mulu lugö niñbal gau, hanip hag juöl rö lagnab. *

¹⁵ Pen nibi yadu rimnap Kraiss Jisas nip arö göm hadö Seden nip hain gipal.

¹⁶ Manö ap, nibi Kraiss Jisas nip niñ udpal gau, nibi yadu yam kale ke ap midainim, kale ke abad midaiöl. Anig gilö me, nibi bi Kraiss nip niñ udpal

---

* 5:13: 2De 3:11   * 5:14: 1Ko 7:9

gau j+m ñöl, n+bi yadu ke halö yabi+ m+dpal gau nöp abad m+deinaböl. Wasö u, n+bi yadu iru m+dlö, u+ham yabi+ abad m+deinaböl.

N+bi b+Krais n+η udpal gau kal+p b+ abad m+dep b+ gau

¹⁷ B+ kale n+bi b+ Krais Jisas n+η udpal gau kal+p abad m+d aij g+pal gau, n+bi b+ Krais n+η udpal gau, b+ an+b gau rö kal+p ud aij göm pe aij ñöl. B+ k+ö göm Krais manö aij u hag ñ+ ajaböl gau abe, b+ k+ö göm Krais manö aij u n+bi b+ n+pe kal+p hag ñaböl gau abe, b+ an+b gau rö kal+p ud aij göm pe aij ñöl.

¹⁸ God Manö kal+ kliñ r+köm hagla, “Nan wid magö abhib jaklö, magö gau ke löm, cög gau ke löm gañ, a g+mim, kaj kau pañ+d dammim, wid magö r+mnap ñ+ηnaböl, a g+mim, meg magö kale nag+ l+ r+b+k gagmim; wög g+pal rö u, r+mnap ñ+ηn+g ñ+ηöl,” a g+la. Pen manö ap hagla, “B+ wög g+pal gau, pe ñeb,” a g+la. *

¹⁹ B+ añ+ ap nöp apöm hagnab, “N+bi b+ Krais n+η udpal kal+p b+ abad m+dep b+ u, an+g göl an+g göl g+ naj göp,” a gain+m u, n+ηagmön. N+bi b+ m+höp aka n+bi b+ m+hau n+gañ rö n+ηöm, apöm hagaiöl u, n+ηö haggal rö löp, a g+mön, n+ηmön. *

²⁰ N+bi b+ Krais n+η udpal kal+p b+ abad m+dep b+ u, nan si nan naj göp u arö gagnab u, Krais n+bi b+ am magum g+naböl ñ+n u, magöñhalö n+ηm+dlö n+ηöl g+, n+p hag g+mön. An+g geinabön u, n+bi b+ r+mnap n+ηöm, ana udöm, hainö an+g gagnaböl. *

---

* 5:18: 1Ko 9:9; Mad 10:10   * 5:19: 2Ko 13:1   * 5:20: Ep 5:11

21 Bî yad gau gî najj gagpal, bî kale gau nöp gî najj gîpal, a gîmön, gasî u niŋagmön. Manö it midainîm u, niŋ aij gîmön nöp, hagmön. Nöp manö anîbi yiŋarîŋ hagagabin; God, Krais Jisas, ejol nîpe hag la gau niŋmidlö niŋöl gî hagabin.

22 Pen Jisas nîbi bî kalîp abadep bî gau, yiŋid ñîmagö ne nabîc kalîp adö u lîmön, wög anîbu hag lagmön. Nîbi bî rîmnap nan si nan najj gaiöl u, ne aip gagmön. Ne bî asîŋ midagöp rö nöp midaimön.

23 Pen nöp nan pör pör göm, yuö hauub u, ne uri ñîg nöp niŋagmön, ñîg wain pro pro rîmnap halö niŋmön.

24 Nîbi bî nan si nan najj gîpal u, rîmnap waiö gîlö, yiŋid nöp niŋun manö hag gîpun. Pen nîbi bî rîmnap nan si najj agamîj pi göl gîlö, yiŋid niŋagnabun. Hainö niŋnabun. Wasö u, God manö kub hagnab ñîn u nöp waiö lînab.

25 Pen anîb unbö rö nöp, nîbi bî kale nîbi bî rîmnap kalîp gî aij geinaböl u, rîmnap waiö midö, yiŋid nöp niŋnabun. Pen yiŋid niŋagnabun u, pi göl midainîm rö lagöp.

6

Nîbi bî nagî wög gep gau

1 Krais nîbi bî nîpe rîmnap kale nagî wög gep nîbi bî midpal gau, bî kub kalîp rau daula gau ud aij göl. Anîg geinaböl, nîbi bî rîmnap niŋöm, God nîp hag juöm, Krais Jisas manö aij hag ñîbun u hag juöm, gagnaböl. *

---

* 6:1: Ep 6:5

² Pen nɪbi bɪ Kraiŋ nɪp nɪŋ udpal gau, bɪ Kraiŋ nɪp nɪŋ udpal rɪmnap kalɪp nagɪ wög gɪ ñöl gɪ, gasɪ naj nɪŋöm, Kraiŋ nɪbi bɪ mam hon ke gau nɪhön gɪnɪg kalɪp nagɪ wög gabun, a göm, hagagöl. Mam aij hon Kraiŋ nɪp nɪŋ udpal gau kalɪp wög gɪ ñabun, a göm, wög kalɪp u gɪ aij yabɪł göl. Manö kalɪ kɪñ rɪkabin i nɪbi bɪ gau kalɪp hag ñɪ aij gö nɪŋöl. *

Nan iru udun, a göm, gasɪ u nɪŋbal

³ Nɪbi bɪ rɪmnap, Bɪ Kub hon Jisas Kraiŋ nɪpe manö aij haga u abe, manö aij nɪpe pör hag ñɪbun u abe arö göm, manö ke rɪmnap hag ñɪnaböl gau, *

⁴ hon nöp nɪbi bɪ kub mɪdpun, a göm, hauł alöm gasɪ mɪdagö, anɪg gɪpal. Anɪb u, nɪbi bɪ rɪmnap kalɪp gasɪ naj nɪŋöm, manö magö adö u nöp pen pen hag amɪł apɪł göm, nɪbi bɪ rɪmnap nɪŋlö mulu lugö, kal juöm, manö naj hagöm, gasɪ naj nɪŋbal.

⁵ Kale Jisas manö nɪŋö nɪpe u arö göm, God adan arnabun ułpö kɪno mani nan gau udnabun, a göm, gasɪ naj nöp nɪŋöm, pör pör nöp manö pen pen hagpal. *

⁶ Pen hon Kraiŋ Jisas nɪŋ udun, nan hon hadö mɪdöp u ñɪñɪ lɪnabun u, hon nan aij yabɪł ap udun, mɪd aij yabɪł gɪnabun. *

⁷ Ami bɪ hanɪp yag daula ñɪn u, nan rɪmnap halö udun dauagno. Pen umnabun ñɪn u, u rö nöp nan rɪmnap halö udun aragnabun. *

* **6:2:** Plm 16   * **6:3:** Gal 1:6-9   * **6:5:** 2Di 3:8; 4:4; Dai 1:14

* **6:6:** 1Di 4:8; Plp 4:11-12; Hib 13:5   * **6:7:** Job 1:21

8 An+b u, nan ñiñeb r+mnap, wañj hon r+mnap m+dain+m, nan hon rö pro me u, a gun.

9 Pen n+bi b+ nan iru udun a göm gas+ niñbal gau, hauñ alö, gas+ añ+ an+bu kal+p t+p g+ ud arö, wal nan ñiñg aulö, hel udö, ad+ñ ilön kub udpal u rö kal+p g+nab. Kal+p böñ nöp naj g+nab.

10 N+bi b+ u t+pö k+no k+rap mani nan gau m+dmagö l+bal gau, nan si nan naj adö ke ke iru nöp g+pal. R+mnap gas+ an+bu niñöm, God n+p gas+ u arö göm, m+d aij gagöm, kal+p ke mög naj yab+ñ göp. *

God nan ñ+magö adö nöp li ña u, ud aij g+mön

11 Dimodi. Ne God b+ n+pe m+dpan u me, nan naj nan piral hagaj+n i magöñhalö hil g+mön, g+ aij g+mön, God hagöp rö nöp g+mön, Krais Jisas niñ udmön, n+bi b+ gau m+dmagö l+mön, klö g+mön g+ dammön, b+ agam+j hain r+kmön, g+ m+dmön. *

12 Ne Jisas niñ udpan rö, ñ+n r+mnap m+ñör auö, u+ham m+deinabön, pen ne klö g+mön, Krais manö aij u hain g+mön. N+bi b+ iru niñm+dlö niñöl g+, yad Krais Jisas n+p niñ udpin, a g+na ñ+n an+bu, n+pe pör m+dep magö u nöp ñöb. Pör m+dep magö an+bu ud p+dörj g+mön. *

13 God nan gau magöñhalö kam+ñ magö ñöb u abe, Krais Jisas Podias Pailod n+p manö kabö göl haga u abe, kale niñ m+dlö niñöl g+, nöp klö gem hagabin, *

14 manö nöp hagabin i magöñhalö niñ aij g+mön, hain g+mön, g+ aij g+mön gö arö, B+ Kub

* 6:10: Ep 5:5 * 6:11: 2Di 2:22 * 6:12: 1Ko 9:25-26; 2Di 4:7

* 6:13: Jon 18:36-37

hon Jisas Kraiss ado gi aunab. Ne anig geinabön, nibi bi rimnap niñöm nöp hag juöl rö lagnab.

¹⁵ Jisas ado gi aunab ñin anibu, God nipe ke hag la. Ñin hag la ñin anibu nöp Jisas nipe kauyan ado gi aunab. God Bi aij ke yabit. Nipe añi nöp nan gau magöñhalö abad midöp. Nipe kin gau magöñhalö Kin kale midöp. Nipe bi kub gau magöñhalö Bi Kub kale midöp. *

¹⁶ Pen nipe añi nöp umnim rö lagöp; pör yabit nöp mideinab. Mailö aij nipe u ke yabit midöp. Nibi bi rimnap nip amgö niñagpal yabit; nip amgö magö niñeb rö lagöp. Nibi bi ap nipe midöp söla au aröl rö lagöp. Nipe God Bi kfo yabit unbö ke u, nibi bi magöñhalö niñöm, hib nipe u pör pör nöp haglö adö aran. Anib unbö rö aij.

¹⁷ Nibi bi utpö kilno kibap mani nan iru midöp gau kalip hagaimön, hon nöp nibi bi ke yabit midpun, a göm, nan yinid hir ginab gau gasi niñagöl; God hanip nibi bi abad midöm, mid aij ginaböl, a göm, nan aij aij iru nöp hanip pör ñab u nöp niñ udöm, gasi halö midaiöl. *

¹⁸ Anib u, kalip hagaimön, nan iru midöp rö, nibi bi gau ud aij göm, kalip mög niñöm, nan kale rimnap kalip hatöwatö ñöl. Kale nibi bi rimnap kalip gi aij göm, gi ud arlö ud arlö, kalip iru gagnim.

¹⁹ Anib unbö rö geinaböl u, kale nan aij yabit kale ap mideinab God ram minön nipe kumi kabö adö lan au, niñöm kale amöm kamij pör middep magö u böñ nöp udöm, pör nöp pör nöp kamij

---

* 6:15: Rep 17:14   * 6:17: Luk 12:20

mideinaböl. Kamij mīdep anību, kamij niñö yabī. *

²⁰ Dimodi. God nan ñimagö adö nöp ñi la u, ud aij gimön. God niþ gasi niñagöm manö piral manö yiþariñ pör pör hag amīl apīl giþal gau abe, manö hauþ alö pen pen hagaböl gau abe, udagmön.

²¹ Niþi bi riþnap, manö piral kale anību udöm, uri God Manö kabö rö niñbun, a göm, ke padö u aramöm, Jisas manö aij niþe niñ udla u böñ nöþ arö giþal.

God nöþ mög niñöm, abad mīdainim. *

---

* **6:19:** Mad 6:20   * **6:21:** 1Di 1:6; 2Di 2:18

Manö Kamɨŋ
The New Testament in the Kobon Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kobon long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kobon

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

3850151d-322e-5e07-a069-b89a616a091d